

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาระบาดวิทยาของโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1

ในจังหวัดสงขลา: กรณีศึกษาอำเภอระโนด

ผู้วิจัย นางจรรยาพัฒน์ หนูพันธ์

ปีการศึกษา 2556

ปริญญา

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สาธารณสุขชุมชน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ชาญชัย เรืองขจร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม นายแพทย์ ดร.สุวิษ ธรรมปาโล

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบขนาดและแนวโน้มของการเกิดโรคเริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลาเพื่อศึกษาการกระจายของโรคเริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลาตามบุคคล เวลา สถานที่ เพื่อศึกษาการปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยง การเกิดโรคเริมของผู้ป่วย ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และเพื่อหามาตรการในการป้องกันควบคุมโรคเริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ ผู้ป่วยด้วยโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 (HSV-1) ทุกคนที่อยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2554 ถึง 30 กันยายน 2555 จำนวน 98 ราย รวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบฟอร์มรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยโรคเริม ตั้งแต่เดือนมกราคม 2551 ถึงเดือนกันยายน 2555 และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่นจำนวน อัตราป่วยต่อแสนประชากร ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Epi Info™ Version 2005

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 98 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีเชื้อชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 60 ปีขึ้นไป คิดเป็น 33.7% มีอาชีพทำนา โดยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 3,000-5,999 บาท มีสถานภาพคู่สมรส มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และกลุ่มตัวอย่างเริ่มป่วยเป็นโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 (HSV-1) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 กลุ่มป่วยเริ่มรักษาอาการเมื่อเริ่มเป็นโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 (HSV-1) ในปี พ.ศ. 2554 กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลาขณะป่วย เข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลระโนด ป่วยเป็นโรคเริมบริเวณปาก มีอาการที่มารักษาในครั้งนี้คือ ปวดแสบปวดร้อน มีอาการก่อนที่จะมารักษาที่สถานอนามัยหรือโรงพยาบาลมาแล้ว 1-7 วัน เมื่อเริ่มมีอาการมีการรักษาโดยการทายาสมุนไพรและหาแพทย์คลินิก ป่วยด้วยโรคเริมครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นการป่วยครั้งแรก

ขนาดและแนวโน้มของการเกิดโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 ในเขตอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ในปี 2551 มีผู้ป่วย 42 คน คิดเป็นอัตราป่วย 61.48 ต่อแสนประชากร ปี 2552 มีผู้ป่วย 57 คน คิดเป็นอัตราป่วย 83.45 ต่อแสนประชากร ปี 2553 มีผู้ป่วย 65 คน คิดเป็นอัตราป่วย 97.16 ต่อแสน

ประชากรปี 2554 มีผู้ป่วย 79 คน คิดเป็นอัตราป่วย 115.65 ต่อแสนประชากรปี 2555 มีผู้ป่วย 98 คน คิดเป็นอัตราป่วย 136.45 ต่อแสนประชากร แสดงว่ามีการเกิดโรคเรื้อรังในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ทุกปีและมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ

การเกิดโรคเรื้อรังตามบุคคล เวลา สถานที่ พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่จะนับถือ ศาสนาพุทธ เชื้อชาติไทย สถานภาพสมรสคู่ ระดับการศึกษาประถมศึกษา อาชีพทำนา และจะพบ ในช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไปมากที่สุด ส่วนใหญ่จะป่วยเป็นโรคเรื้อรังบริเวณปาก มีอาการปวดแสบปวดร้อน เริ่มมีอาการมีการรักษาโดยการทายาสมุนไพรและหาแพทย์คลินิก การป่วยด้วยโรคเรื้อรังนี้ส่วนใหญ่ เป็นการป่วยครั้งแรก ช่วงเดือนที่ผู้ป่วยมีอาการอยู่ในช่วงฤดูร้อน ได้แก่ มีนาคม เมษายน และ พฤษภาคม จำนวนป่วย 14 คน 16 คน 11 คน ร้อยละ 14.28, 16.32 และ 11.22 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่าง จะป่วยอยู่ในเขตตำบลระโนดมากที่สุด

การปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยงของผู้ป่วย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีปริมาณระดับ ปานกลาง 4 รายการ ได้แก่ อุณหภูมิอบอ้าว พักผ่อนน้อย และมีความเครียด มีเหงื่อไหลหมักหมม เป็นเวลานาน และระดับน้อย 5 รายการ ได้แก่ มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการสัมผัสเสียดสีกับ บุคคลอื่น มีการคลุกคลีใกล้ชิดผู้ป่วย มีการสัมผัสผู้ป่วยโรคเรื้อรัง มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่คู่ สมรส ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยงปริมาณระดับมากกับไม่เสี่ยง ไม่มี

มาตรการในการป้องกันควบคุมโรคเรื้อรังในอำเภอระโนด แบ่งมาตรการเป็น 2 ส่วน คือ การลด ปัจจัยเสี่ยงการเกิดโรคเรื้อรังและการรักษา ซึ่งการลดปัจจัยเสี่ยงกับบุคคล กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรกเกิด-4 ปี กลุ่ม 25-59 ปี และกลุ่ม 60 ปีขึ้นไป และการรักษา ส่งเสริมให้ใช้สมุนไพร

Thesis Title	The Study of Epidemic of HSV-1 in Songkhla: Case Study Ampore Ranod
Researcher	Mrs. Junyaphat Noopan Academic Year: 2013
Degree	Master of Public Health Program in community health
Advisors	1. Associate Professor Chanchai Rounkajorn 2. Suwit Thammapalo, M.D.,Ph.D.

Abstract

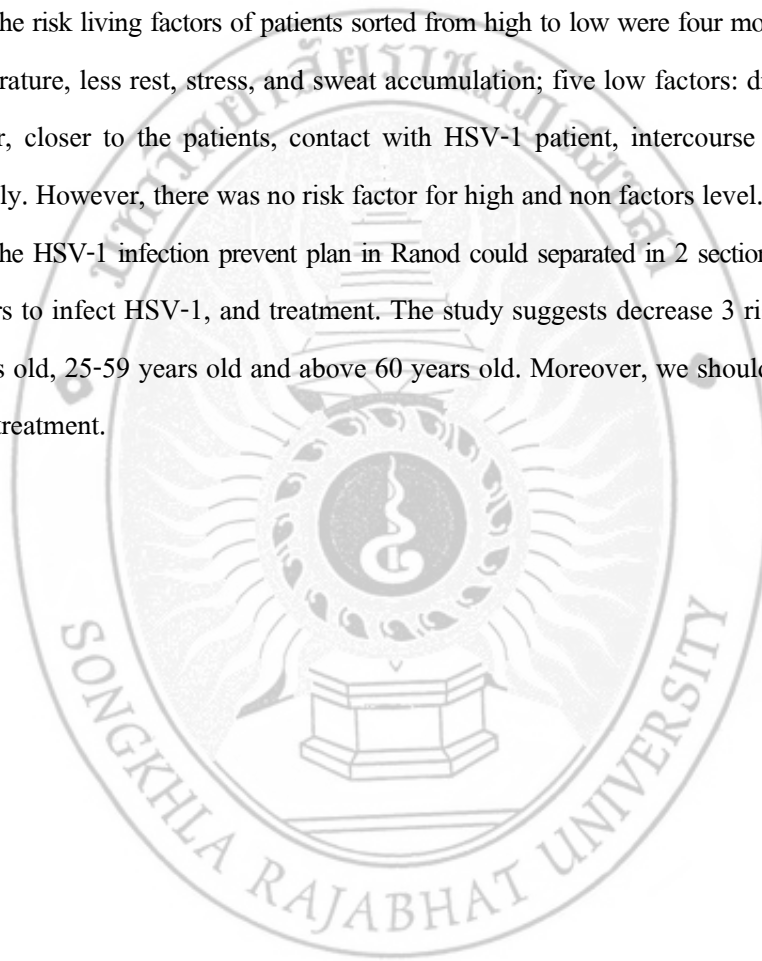
The research had objectives to estimate the prevalence of herpes simplex infection in Ranod, Songkhla province. By study the factors that risk to be infected, the epidemic of the disease in the location that would result to the people, time and place. The research should be helpful on creating the guideline of herpes simplex prevention in Ranod, Songkhla province. The samples were every identified herpes simplex (HSV-1) patients in Ranod, Songkhla province between Oct 1, 2011 and Sep 30, 2012, 98 people. The research tools were the forms for collecting existing data between Jan 2008 to Sep 2012 and the interview forms. The analytics used descriptive analytical statistics such as number, patient per 100,000 population, frequency, percentage, average and standard deviation. Epi InfoTM Version 2005 was used for all analysis. The research result from 98 sample people found that 33.7% were married Thai female farmer around 60 years old who had average income around 3,000-5,999 baht. The education background was finished primary school in average. The samples had been diagnosed the HSV-1 infection since 2011 from Ranod hospital. They had been living in Ranod, Songkhla province while they had diagnosed. They had visited doctor with blisters on lips mouth area, inflammatory pain and had the symptom for one week before visiting. Some of them had history of herb treatment or medical treatment from private clinic. Most of them are the first time diagnosis.

The size and trend of the HSV-1 infection disease in Ranod, Songkhla Province were 42 people (symptom rate 61.48 per 100,000 people) in 2008, 57 people (symptom rate 83.45 per 100,000 people) in 2009, 65 people (symptom rate 97.16 per 100,000 people) in 2010, 79 people (symptom rate 115.65 per 100,000 people) in 2011, and 98 people (symptom rate 136.45 per 100,000 people) in 2012. These results showed that it had increasing symptom rate in Ranod, Songkhla Province. If considered the occurrence of disease by personality, time and place the research found that it happened on female

more than male who believed in Buddhism, Thai nationality, married status, Prathomsuksa educated, farmer, and over 60 years old. Most patients had symptom on mouth, and burning pain symptoms. Onset of the symptom patients treated with herbs or treated at clinic. Most patients had the first HSV-1 infection and they had symptoms on summer period, between March and May. The patients were 14, 16, and 11 which were 14.28, 16.32 and 11.22 percent of samples, respectively. Most of the samples lived in Tambon Ranod.

The risk living factors of patients sorted from high to low were four moderate factors: humid hot temperature, less rest, stress, and sweat accumulation; five low factors: drink alcohol, contact with other, closer to the patients, contact with HSV-1 patient, intercourse with a non-partner) respectively. However, there was no risk factor for high and non factors level.

The HSV-1 infection prevent plan in Ranod could separated in 2 sections including: decrease risk factors to infect HSV-1, and treatment. The study suggests decrease 3 risk groups including: 0-24 years old, 25-59 years old and above 60 years old. Moreover, we should promote the use of herbs for treatment.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาระบาดวิทยาของโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 ในจังหวัดสงขลา : กรณีศึกษาอำเภอระโนด ในเขตพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ชาญชัย เรืองขจร นายแพทย์ ดร.สุวิษ ธรรมปาโล รองศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ เรืองขจร และ นายวรรตต์ ศิริษาที่กรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้ศึกษางานวิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ ดังนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ดร.ฐปนรย์ ประทีปเกาะ นางปัจฉิมา บัวยอม นายณพ สังข์ไพฑูรย์ และนางชนิษฐา เกิดศรี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางด้านการวิเคราะห์หาความตรงเนื้อหาของเครื่องมืองานวิจัยในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ที่กรุณาให้ความรู้ ความช่วยเหลือ และคำแนะนำต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ต่าง ๆ ผู้ศึกษางานวิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง
สุดท้ายนี้ ขอกราบระลึกถึงพระคุณของบิดามารดาที่หาที่เปรียบมิได้ ความดีที่พึงมีในการศึกษาวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้ศึกษางานวิจัยขออุทิศแด่ท่านสืบไป

จรรยพัฒน์ หนูพันธ์

20 กันยายน 2556